

Plan mot kränkande behandling för Älvdansens förskola, Alingsås kommun

Planen beskriver det kontinuerliga arbetet med förebygga och åtgärda all form av diskriminering, trakasserier och kränkningar samt främja likabehandling.

Planen baseras på de bestämm

elser som skollag och diskrimineringslag anger.

Typ av styrdokument: Riktlinje

Beslutande instans: Rektor Sandra
Gustafsson

Datum för beslut: 2020-10-26

Diarienummer:-

Gäller för: Älvdansens förskola

Giltighetstid: Verksamhetsår 20/21

Revideras senast: Ny plan upprättas varje år

Dokumentansvarig: Rektor Sandra
Gustafsson

Läroplan, Lpfö 18

“Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor.”

“Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.”

Grundläggande värden, Lpfö 18

Arbetslaget ska samverka i arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling,

Normer och värden, Lpfö 18

Vision

Förskolans bärande pedagogiska idé

Trygghet

Trygghet innebär att alla på förskolan ska trivas och känna trygghet. Så väl barn, vårdnadshavare som personal. Trygghet betyder gemenskap, att våga vara den man är samt visa respekt mot varandras olikheter. Förskolan har rutiner och förväntningar som gynnar allas behov. Arbetet sker genom att skapa ett gott samarbete och en trygg anknytning till barn, vårdnadshavare och kollegor. Pedagoger är närvarande och arbetar utifrån ett förhållningssätt med ett tillåtande klimat där nya tankar och idéer provas.

Glädje

Alla på förskolan har rätt att känna glädje. Barnen ska känna en gemenskap, meningsfullhet och trivas på förskolan. Personalen ska ha roligt på arbetet och våga vara sig själv och sprida glädje till barn, vårdnadshavare och kollegor. Arbetssättet är lösningsfokuserat och utgår från det positiva istället för problemen. Där alla är med och skapar en tillåtande arbetsmiljö som bidrar till gemenskap och glädje på arbetsplatsen.

Respekt

Med respekt avses att alla är olika men lika bra. Syftet är att skapa en tillgänglig lärmiljö där ingen ska kännas sig diskriminerad eller kränkt och där alla barn oavsett förutsättningar kan utvecklas och trivas. Pedagogerna är lyhörda för barnens signaler och fångar upp barnens beteende och reaktioner i tid för att förebygga och förhindra att någon ska känna sig utanför eller orättvist behandlad. All personal visar respekt till varandras olikheter och kan både ge och ta kritik för att utveckla

och främja förskolans goda klimat. Dialog och kommunikation är grundstenarna till att alla ska trivas på förskolan.

Inflytande

Demokrati är i fokus på förskolan. Alla barn ska ha rätt att känna inflytande över sin egna vardag och vara med och bestämma i sin lärmiljö. Alla barn får lära sig att ta hänsyn till andra idéer och tankar och alla barn ska känna en delaktighet i bestämmande frågor. Pedagogerna vågar vara tillåtande och säga ja istället för nej och låta barnen pröva efter sina egna förmågor. Barnen åsikter och tankar lägger grunderna och utformning till det löpande arbete. Barnen lär sig konsekvenstänkande genom att de får öva och pröva och ges mer inflytande allt efter mognad. Personalen lyssnar och reflekterar över barnen, sina kollegors och vårdnadshavarnas tankar, nyfikenhet och åsikter. Det är viktigt att alla känna delaktighet och får sin röst hörd.

Förklaring av centrala begrepp i planen

Barnkonventionen

Barnkonventionen är svensk lag och viktig utgångspunkt i arbetet med denna plan. I barnkonventionen artikel 2 slås fast: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Kränkande behandling

Definitionen av kränkande behandling utgår från skollagen (6 kap 3 §) och avser ett uppträdande, som utan att vara diskriminering, kränker ett barns/elevs värdighet. Det kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Om det sker upprepat brukar det även kallas *mobbing*. Bedömningen görs utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. Ofta kan det vara uppenbart att exempelvis en spark eller ett slag är kränkande behandling. Ibland är det dock svårare att bedöma, till exempel om det rör sig om utfrysning.

Diskriminering

Definitionen av diskriminering utgår från diskrimineringslagen och kan kortfattat beskrivas att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet (vilket kön du känner dig som) och könsuttryck (hur du väljer att uttrycka ditt kön genom exempelvis kläder och frisyrrer), etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning (till exempel ateism, islam, judendom), sexuell läggning, funktionsnedsättning (till exempel allergi, adhd eller synskada) samt ålder. Enligt diskrimineringslagen kan diskriminering ske genom sex olika former av

diskriminering: direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier och sexuella trakasserier, instruktioner att diskriminera.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Kränkningar benämns trakasserier om de har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Trakasserier kan också ske om de är av sexuell natur, då kallas de *sexuella trakasserier*. Sexuella trakasserier kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelande.

Ansvar

Rektor är ansvarig för att det varje läsår upprättas en plan mot kränkande behandling och att den förankras hos personalen. All personal på förskolan har ansvar för att känna till och följa planen samt agera där man misstänker eller upptäcker diskriminering eller annan form av kränkande behandling. All personal ska ha ett normkritiskt förhållningssätt och ansvarar för att medvetandegöra planen hos barnen samt ansvarar för att rutinerna i planen följs.

Förskolans kontinuerliga hälsofrämjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg miljö i förskolan och förstärka respekten för allas lika värde. Det är ett arbete som riktas till alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning.

Här följer en beskrivning av hur vi kontinuerligt arbetar främjande och förebyggande på vår förskola.

Vi arbetar kontinuerligt med våra värdegrundsord. Trygghet, respekt, glädje samt inflytande. Detta genomsyrar hela vår verksamhet, det är ett förhållningssätt som vi pedagoger har gentemot varandra vilket speglar av sig hos våra barn. Här blir samtliga pedagoger betydelsefulla förebilder som föregår med gott exempel. Vi har även lyft och diskuterat kring våra värdegrundsord med vårdnadshavare på föräldramöte. Vi har gjort om våra lärmiljöer utifrån barnens behov och intresse. Här vill vi skapa miljöer där alla kan känna sig delaktiga samt att vi gjort materialet mer lättillgängligt för alla barnen. Vi hjälper barnen att sätta ord på handlingar, känslor, lekar etc för att belysa kärnan i agerandet och därmed skapa förutsättningar för ökad empati och lägga grunden för värdegrundsarbetet i det dagliga arbetet.

Vi arbetar för att skapa ett lustfyllt lärande som grunden för en meningsfull vistelse på förskolan.

För att uppnå detta, arbetar vi för att barnen skall känna sig delaktiga.

Samverkan och förankring av planen

Planen förankras genom samverkan med barn, personal och vårdnadshavare vilket beskrivs nedan.

Barnens delaktighet

Efter ålder och förmåga, barnintervjuer, i den dagliga pedagogiska planeringen

Vårdnadshavarnas delaktighet

Genom inskolningssamtal och utvecklingssamtal gör vi föräldrarna delaktiga i vår plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Personalens delaktighet

Arbetar fram plan mot diskriminering och kränkande behandling samt kartläggning i barngrupp.

Förankring av planen:

För vårdnadshavare: vid inskolning och planen finns tillgänglig både på förskolan och på hemsidan. För barnen: aktiva pedagoger under vardagen

Utvärdering av föregående års prioriterade mål

Planen utvärderas varje år. Här beskrivs vilka åtgärder som genomförts och om de haft någon effekt.

Mål från föregående läsår	Att förebygga och hantera alla former av kränkande behandling. Dokumentera fall av kränkande behandling vid tidigt skede. Föra kontinuerliga diskussioner för att främja högre kvalitet av vårt arbete kring kränkande behandling. Dokumentation sker vid specifika händelser men övergripande blir månadsvis i Unikum. Här uppfyller och förbättrar vi vårt arbete. Det underlättar vår analys för kommande år. Förskollärare och barnskötare dokumenterar och rektor ansvarar för uppföljning
Aktiva åtgärder	Främjande arbetssätt på gruppnivå men vi arbetar även nära på individnivå. Uppmärksammar i tid och lyfter i arbetslaget. Planerar undervisningsmaterial och förhållningssätt som ska vara aktiva åtgärder mot kränkande behandling. Dagligt bemötande av individerna där vi lyfter till dialog direkt med individerna och fokus ligger på problemlösning och förhållningssätt.

Resultat	Vi ser trygghet hos individerna där de har en god anknytning till pedagogerna och ber om hjälp eller sätter ord på sina känslor. Vi ser även att många individer har utvecklat ramar och förhållningssätt för problemlösning med fokus på verbal dialog. Det förekommer kränkningar i toalettutrymmen och i slutna områden såsom röda rummet och i målarrummet. Det förekommer verbala kränkningar även vid måltiderna, trots pedagogers närvaro.
Analys	Vi ser att vi behöver utveckla vårt arbete med att dokumentera kränkningarna och föra detta vidare till rektor, som i sin tur upprättar en gemensam åtgärdsplan som följs upp. Trollet behöver kartlägga barngruppen på individnivå och dokumentera fortlöpande de kränkningar som sker. Åtgärderna ska planeras in tydligare i undervisningen och arbetslaget behöver se över sitt arbetssätt med aktiva åtgärder. Trots individer med behov av extra stöd så behöver arbetslaget utveckla en bredare syn på barngruppen i sin helhet. Svampen ser ett behov av att arbeta kontinuerligt med vänskapsrelationer och värdegrundsorden för att utöka barnens sociala kompetenser.

Mål från föregående läsår	Se ovan. Gläntans svar:
Aktiva åtgärder	
Resultat	Vi har fört dialog om vad en kränkande behandling kan innebära vilket har resulterat i en samsyn. Vår samsyn har genererat i en trygg och god miljö i verksamheten, där barnen vet vad vilka förväntningar som finns på hur man är en god kamrat.
Analys	Vår analys visar på att kontinuerliga omorganisationer påverkar arbetet då det tar tid att landa i ett gemensamt arbetssätt

Mål från föregående läsår	
Aktiva åtgärder	
Resultat	
Analys	

Kartläggning av risker i verksamheten, analys av orsaker samt genomförande av åtgärder

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker som ska ligga till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.

Alla barn ska ha möjlighet att utvecklas utan att diskrimineras av andras normer och föreställningar.

Risker kränkande behandling

Förskolan ska förebygga och förhindra kränkande behandling

Kartläggning av Risker

Att man inte kan se och höra vad barnen säger och gör.

Om det är för lite pedagoger kontra barn så är risken större att vi inte är närvarande på samma sätt och kränkande behandlingar kan uppstå lättare.

I stressade situationer kan vårt agerande/bemötande påverkas negativt.

När man inte lyfter saker i tid så kan det leda till att kränkande behandling kan förekomma under en längre tid istället för att förebyggas.

Analys

Det blir kränkningar i dolda sammanhang som man inte uppmärksammar eller kan följa upp.

Om vår organisation fortlöper som vanligt och utan förändring kan vi förhindra och förebygga kränkande behandling. Vid oförutsägbara händelser fokuserar personalen lätt på annat och förebyggandet av kränkande behandling läggs åt sidan.

Risker identifierade utifrån diskrimineringsgrunderna

I arbetet för att motverka diskriminering är det viktigt att tänka på att arbetet inte handlar om att åtgärda problem som redan har uppkommit i ett *enskilt fall*, utan om att förebygga att barn diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter i förskolan.

Kön

Kartläggning av risker

Vi kan ha förutbestämda normer kring behandling av olika kön. Killar leker helst med bilar och tjejer leker mest med dockor osv.

Man använder sig av könsstereotypiska normer som att tex killarna har en cool tröja eller tjejerna har fina örhängen.

Analys

Man är formad av sin egen uppväxt samt media mm. Man blir matad konstant med att "tjejsaker" är rosa och "killsaker" är blå samt att all media bekräftar det.

Omedvetet så uppmärksammar man tex barnets kläder för att vilseleda barnet för att få en bra start på dagen och barnet ska känna att man ser hen.

Könsidentitet och könsuttryck

Kartläggning av risker

Vi kan ha förutbestämda normer kring könsöverskridande identiteter och lägga in egna värderingar om vad som "bör" vara okej eller inte.

Analys

Man är formad av sin egen uppväxt och normer för vad man anser vara ok eller inte. Här tänker vi också att det är brist på kunskap.

Etnisk tillhörighet

Kartläggning av risker

Att man eventuellt skulle ta för givet att ett barn med annan etnicitet än man själv, förutsätter att hen inte skulle ha samma förkunskaper om ex jul som en själv bara för att hen kommer från annat land.

Analys

Man är formad av sin egen uppväxt och normer. Här tänker vi också att det är brist på kunskap.

Religion eller annan trosuppfattning

Kartläggning av risker

Att man drar alla med en specifik religion eller trosuppfattning under samma tak. Som exempel att alla som är muslimer inte äter gris eller att alla protestanter går i kyrkan varje söndag.

Analys

Man är formad av sin egen uppväxt och normer. Här tänker vi också att det är brist på kunskap.

Funktionsnedsättning

Kartläggning av risker

Att man förutsätter att en person med ett specifikt handikapp inte skulle klara av att delta i en planerad aktivitet pga sitt handikapp.

Analys

Det skulle kunna vara att man är överbeskyddande och inte vill att personen ifråga ska känna sig utanför då hen med en funktionsnedsättning inte har samma förutsättningar.

Sexuell läggning

Kartläggning av risker

En homofobisk hållning som strider mot principen om allas lika värde och lika rättigheter

Analys

Att man har bristande kunskap/förståelse kring alla människors lika värde och rättigheter.

Ålder

Kartläggning av risker

Att man stoppar in barnen i ett visst fack utifrån barnets ålder och då inte tar hänsyn till barnets kompetens eller intressen.

Att man som pedagog missar att fånga upp om till exempel barn pratar nedvärderat kring att leka med någon som är yngre.

Analys

Detta kan beror dels på okunskap men även på brist i personal.

Årets prioriterade mål och aktiva åtgärder

Föregående års utvärdering tillsammans med behov förskolan identifierat i sin risk- och kartläggning ligger till grund för årets insatser. Åtgärderna tidsplaneras och genomförs så snart som möjligt.

Mål 1	Trollsvampen: Kränkande behandling - Utveckla respekt kring sociala förhållningssätt
Aktiva åtgärder	Lyfter barnkonventionen, Vänskapslådan från Friends, arbeta med barnen i mindre sammanhang under större delen av dagarna för att fånga upp på individnivå, implementera åtgärderna tydligare i den dagliga verksamheten
När? Ansvarig	Personalen. Över hela dagen.
Uppföljning (Unikum?)	Sker i delanalyserna 5 gånger per år.
Mål 2	Trollsvampen Diskriminering - utanförskap som bottenar i sociala kränkningar
Aktiva åtgärder	Kartläggning av den fria leken, i vilka situationer ser vi att det behövs styras upp i leken? Pedagogerna kan ibland gå in och aktivt styra upp olika gruppkonstellationer. Dessa åtgärder sker parallellt med ovanstående beskrivning kring kränkningar.
När? Ansvarig	Personalen. Över hela dagen.
Uppföljning	Sker i delanalyserna 5 gånger per år.
Mål 3	Gläntan: Dokumentation kommer numera göras månadsvis i Unikum där vi utvärderar vårt arbete med kränkande behandling på gruppnivå.

Aktiva åtgärder	Vi har inte dokumenterat just kränkningar i unikum, däremot har vi noterat att de minsta barnen utsätts för fysiska handlingar i rutschkanan, vilket har resulterat i att vi endast använder rutschkanan när vi kan vara delaktiga Alltså inte under rutinsituationer som exempelvis dukning och blöjbyte när vi måste ha vårt fokus där.
När? Ansvarig	Personalen. Över hela dagen.
Uppföljning	Sker i delanalyserna 5 gånger per år.

Mål 4	Gläntan: Vi ska i största möjliga mån rapportera kränkande behandling i tidigt skede för att höja kvaliteten vilket motverkar kontinuerligt kränkande behandling.
Aktiva åtgärder	Skulle en kränkande behandling uppstå tar vi tag i det direkt
När? Ansvarig	Personalen. Över hela dagen.
Uppföljning	Sker i delanalyserna 5 gånger per år.

Rutiner för när diskriminering eller kränkande behandling förekommit

Förskolan har en skyldighet att agera så snart någon personal får kännedom om att ett barn känner sig utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Det är viktigt att det enskilda barnets upplevelse av det inträffade är utgångspunkt för utredningen kring vad som hänt. En utredning bör allsidigt belysa vad som inträffat och analysera orsakerna till händelsen.

Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

Barn- och ungdomsförvaltningen har en gemensamt framtagna rutin samt ärendegång. Den finns tillgänglig här:

<https://alfresco.alingsas.se/share/proxy/alfresco/api/node/content/workspace/SpacesStore/53a9bb56-ebda-425d-9c7c-8433c85614b1/Rutin-kr%C3%A4nkande%20behandling%20191218.pdf?a=true>

Tillvägagångssätt vid misstanke om diskriminering eller kränkande behandling

Syftet med att anmäla och utreda är att säkerställa att kränkningarna upphör. I vissa fall kan ärendet vara utagerat och omhändertaget i utredningsarbetet. I andra fall behöver en handlingsplan upprättas och följas upp. Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

- När det finns misstanke om att ett barn blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling ska alltid en anmälan om kränkande behandling upprättas, en sådan lämnas till rektor.
- Ta reda på vad som har hänt, samtala med den som blivit utsatt och den som har utsatt prata med andra som kan ha sett något. Detta ska ske skyndsamt, helst samma dag som händelsen.
- När en anmälan om kränkande behandling upprättas ska vårdnadshavare alltid meddelas. Efter att en anmälan upprättas ska en utredning påbörjas. I samband med utredningen kan ytterligare samtal vara nödvändiga för att reda ut vad som hänt.
- Rektor ansvarar för utredningen. Anmälan och utredning lämnas alltid till huvudman.

Om personal utsätter barn för diskriminering eller kränkande behandling

Om någon person utsätter ett barn för diskriminering eller kränkande behandling görs även då en anmälan.

Vill du som vårdnadshavare anmäla en kränkning kan du kontakta personalen eller rektor. Alternativt kan du använda blankett som du finner på förskolans hemsida som lämnas till skolans rektor.

Det är rektor som ansvarar för förskolans likabehandlingsarbete. Kontakta rektor om du har frågor.

Telefonnummer till förskolan:

Rektor Sandra Gustafsson 0322 - 61 63 70

Avdelningar:

Älvan: 0734-269590

Stubben: 0734-269591

Trollet: 0734-269592

Svampen: 0734-269593

Specialpedagog Elizabeth Erdmann: 0721-611761

Bilagor

Bilaga - Anmälan om kränkande behandling/diskriminering/trakasserier (lämnas till ansvarig rektor)